

Nordspråk

Netværk for lærere der underviser i et nordisk sprog som modersmål og som fremmedsprog.

Nabosprogsforståelse hverken smitter eller går i arv, og den erkendelse er vigtig at tage til sig i en tid, hvor det nordiske sprog- og kulturfællesskab ikke er en selvfølge, men noget vi bør tage vare på i fællesskab og gøre noget ved, så godt vi kan.

Men kan vi det?

Her kommer et par eksempler på, hvordan Nordspråk forsøger at give et bidrag til nordisk sprogforståelse for Nordens lærere og eleverne i skolerne.

Nordspråks hjemmeside

www.nordskol.org/nordspraak

Nordspråk

forside » nordspråk

Nordspråk
Nordspråk på arbejde
E-post till Nordspråk
Kurser
Drama og teater
Nordspråks
arbejdskonference
Norden Run(d)t på CD
Nordisk Filmpakke
Nordiske tidsskrifter
Nordisk skolenet
Lenkebibliotek
Aktuelt
Kontaktgalleri
Samarbetsverktøy
» Nordisk partner søkes
» Vänskapsskola i Norden
sökes
» Skolledare med intresse
för IT
» looking for partners to
start school development
project
» svenskaspråk

Nordspråk

Nordspråk arbejder til nytte for undervisningen i de nordiske skoler. Vi arrangerer kurser, hvor nordiske lærere mødes, og vi udgiver undervisningsmaterialer og hjælper med til at danne netværk.

Nordspråk er sammenslutningen af nordiske modersmållærere og lærere, der underviser i et nordisk sprog som fremmedsprog. Vi arbejder med støtte fra Nordens Sprogråd, et udvalg under Nordisk Ministerråd.

Oprettet af [anne](#)
Sidst opdateret 29-08-2004

hanne.rochholz@vucaarhus.dk

Nordisk Skolenett er en tjeneste fra Nordisk Ministerråd

Nordisk Filmpakke på nettet

www.nordskol.org/film

Nordspråk

Bye, Bye Blue Bird
Færøerne 1999

Íslenski draumurinn
Island 2000

Före stormen
Sverige 2000

Søndagsengler
Norge 2000

Veturimiehet heilutta
Finland 1992

Mifunes sidste sang
Danmark 1999

- et Nordspråk-projekt –
 - Interkulturel forståelse
 - Internordisk sprogforståelse
 - Medieforståelse

‘nordiske billeder på nethinden og nordiske sprog i ørerne’

- 6 nyere film fra de nordiske lande
- Alle film er tekstede på dansk, norsk eller svensk
- Filmene egner sig til 15-19 årige unge
- Filmene er udvalgt af Nordspråk-repræsentanter fra de enkelte lande
- Filmene kan købes af skoler og pædagogiske centraler og vises lovligt i skolerne

Hjemmesiden supplerer filmene

[Nordisk identitet](#)
[Diskussionsoplæg](#)

**Liv i Norden- nordiske temaer.
Opgaver og diskussionsoplæg**

**Nordisk sprog
Sproglige opmærksomheds-
øvelser.**

Links til sprogsider

[Nordisk identitet](#)
[Diskussionsoplæg](#)

Ung i Norden - unge profiler

**Kort og fakta
Links til faktasider om de nordiske lande**

**Desværre kan man ikke købe filmene som
dvd men udelukkende videokassetter**

Nordisk identitet

Diskussionsoplæg:

- Hvad vil det sige at være nordisk? Findes der en særlig nordisk identitet?
- Kender du fordomme om de nordiske folk? Har du selv nogle fordomme om folk i Norden?
- Det uofficielle internationale IT- tegn for nordisk ser sådan ud):-(Hvordan tolker du det?
- Hvis du læser filmanmeldelser, står der ofte, at filmen har en særlig nordisk tone. Men hvori består den? Ligger det i lyset, i landskabet, i sproget, eller i kulturen og mentaliteten?
- Se filmene og diskutér om de viser stereotyper eller om de gør op med stereotyper?

Nordspråk

- Kurser
- <http://www.nordskol.org/nordspraak/faeorne06/>
- **Undervisningsmaterialer**
- <http://www.nordskol.org/nordspraak/nordenrundt>
(totalt udsolgt)
- Nabosprogsdidaktik for læreruddannere,
- Snak Løs: Materiale til danskundervisningen i Island
- **Okej & kul: nabosprogsundervisning med CD-ROM (dlf)**
- **Litteratur på nettet, MP3-filer med nordiske noveller**

Nye veje i nabosprogsundervisningen

- Hvad er forudsætningerne for det fremtidige arbejde?
- Det er min påstand, at et af problemerne i det nordiske sprogsamarbejde er, at man ikke gør sig klart (eller ikke siger højt) at der er forskellige sproglige forudsætninger og interesser inden for Norden. Dette bør diskuteres.
- Den internordiske sprogforståelse er blevet svækket i de senere år pga. udviklingen inden for især uddannelse og medier, og tiden er løbet fra den hidtidige praksis.
- Globaliseringen med engelsk som parallelsprog har fjernet fokus fra det nordiske element i undervisningen på alle niveauer i vore uddannelser

Nye veje i nabosprogsundervisningen

Fokus på nabosprog

- Nabosprog = nærtbeslægtede sprog, som kan forstås uden særlig undervisning (ofte om forholdet mellem dansk, norsk og svensk) (NM 1998 i forslag til en politik for nordisk sprogsamarbejde i det 21. århundrede)
- De fleste skandinaver er **ikke** besiddelse af disse receptive færdigheder, og unge og gamle kan **ikke** kommunikere uden at skifte sprog til fx engelsk.
- Baseres det nordiske sprogsamarbejde derfor ikke på et forkert grundlag? (bør have sprogforskernes interesse af sprogpoltiske og samfundsmæssige årsager.)

Håller språket ihop Norden? InS

Fra InS(internordisk sprogforståelse) ved vi.

- At unge kommer i kontakt med engelsk sprog og kultur fra skolestart og endnu tidligere
- Resultatet er, at de foretrækker engelsk
- InS siger dog ikke meget om unges evne til at kommunikere i autentiske kontaktsituationer
- Det gør Ulla Börestam Uhlmann derimod i 1994:

Ulla Börestam Uhlmann: Skandinaver samtaler, 1994

- Uhlmann konkluderer, at sammenhængskraften i det nordiske sprogfællesskab er baseret på:
 - sproglig lighed
 - sproglig interaktion
 - symbolsk integration
- Denne distinktion er nordisk nyttig og kan måske bruges til en faglig indkredsning af begrebet nordisk sprogforståelse, når vi arbejder med kurser og undervisningsmaterialer, men måske også i forskningen, da det kunne være indsatsområder for os alle.

MÅL med nabosprogsundervisning:

- At give eleverne adgang til et nordisk sprog- og kulturfællesskab og bidrage til at fastholde og styrke et sådant fællesskab. Man må arbejde med:
 - At skærpe den sproglige bevidsthed og opmærksomhed
 - At træne kommunikative strategier
 - At skabe interkulturel bevidsthed
- De tre indsatsområder kræver hver deres metode, og det er min opfattelse, at man kan anvende IT-baserede undervisningsprogrammer og kommunikationsformer i arbejdet med disse kompetencer.

Internordisk sprogforståelse (InS)

Nordisk Sprogfællesskab Nabosprogsundervisning
Mål-midler-metoder

Sproglig lighed

Nabosprog/nordisk sprogforståelse

Forskning i intercomprehension (gensidig forståelse)

Sproglig interaktion

Funktionel sprogundervisning og
Kommunikativ kompetence

Symbolisk integration

Nordisk fællesskab

interkulturel bevidstgørelse

Kommunikative strategier i nabosprogskommunikation

- Nabosprogskommunikationen skal tage hensyn til, at:
 - Man anstrenger sig mere end ellers for at nå forståelse
 - Man taler langsommere og tydeligere
 - Man beder om gentagelse og forklaringer
 - Man parafraserer, bytter ord.
 - Man taler et blandingsprog/intersprog
 - Man undgår problematiske vendinger
 - Man anvender metasproglige kommentarer
 - Man anvender elektronisk kommunikation før et møde, da man altid kan genlæse et input fra en afsender.

- Nordspråk har gennem mange år arbejdet med disse mål, men det er ofte op ad bakke fordi:
 - Det nordiske moment ikke fylder meget i vore læreplaner
 - De nationale interesser i det nordiske ikke er lige store (små)
 - Projekter og kurser kun kan komme i stand gennem engangstilskud fra Nordisk Ministerråd, og når projektet er slut og pengene falder bort, er der ingen til at tage over og tingene afvikles og forsvinder. Nordspråk frygter denne situation hvert år.

- Ønsker for fremtidens unge:
 - Nordisk sprog og kultur er et element i læreplanerne
 - Lærerne tilbydes efteruddannelse i de nordiske lande på universiteterne gennem særlige stipendier
 - Der udvikles flere kurser og læremidler til undervisningen
 - Der udvikles et sprogpas i internordisk sprogforståelse
 - Børn og unges sprogforståelse udvikles gennem møder mellem elev til elev, lærer til lærer, leder til leder i Norden

Nordspråk

Vil gerne bidrage til at vise, at Norden findes i virkelighedens skole.

og at vi er en del af et sprog- og kulturfællesskab.

Men vi behøver hjælp fra forskning, samfund og politik.

